

skal jeg blot tillade mig at fremkomme med ganske faa Oplysninger. Det er vistnok de fleste af det ærede Things Medlemmer bekendt, at Forholdet med Hensyn til Bornholms Hartkorn ikke ganske er saaledes, som det ærede Medlem nævnte. Der er nemlig i den tidligere Krigsskatlov blevet taget alt muligt Hensyn til, at Bornholms Hartkorn ikke stod lige med det øvrige Lands, idet der kun er sat den halve Skat af det hele Hartkorn i Forhold til det øvrige Land, nemlig 9 Mk. pr. Tønde Hartkorn, hvorved Bornholm ikke blot har faaet den Lettelse, der tilkom det efter Hartkornets forskellige Ansættelse, men endog en yderligere Lettelse, idet Hartkorn paa Bornholm forholder sig til det øvrige Lands som 2 til 3, men kun har svaret Halvdelen i Skat. Jeg mener nu rigtignok ikke, at dette var en Lettelse, der var større end den, der efter de øvrige Forhold kunde tilkomme Bornholm, men det er kun for at rette den Misforstaaelse, som syntes at ligge til Grund for det ærede Medlems Bemærkninger, at jeg har tilladt mig at fremsføre dette. Det er sandt, at Bornholm iaar faaer et Tilslag til, hvad der før er udbrødt af Landet, idet det bornholmiske Hartkorn, hvis Udvalgets Indstilling gaaer igjennem, kun bliver reduceret til det samme Forhold, som finder Sted for det øvrige Land, medens Forholdene paa Bornholm i mange Tilfælde ere af en ganske særegen Bestaafenhed. Jeg skal saaledes oplyse, at forrige Aar har Kornhandelen der været saa godt som standset igjennem Maaneder, fordi Kjøbmændene ikke have kunnet faae nogen Efterretning om, hvorledes Kornpriserne vare paa andre Steder, og det er Noget, der ikke kan Andet end virke trykkende paa Omsætningen, saavel for den enkelte Producent som for Handelen. Jeg skulde dog, som sagt, slet ikke have taget Ordet, dersom jeg ikke havde ønsket at rette den Misforstaaelse, der forekom mig at ligge til Grund for de Bemærkninger, som ere blevne gjorte angaaende Hartkornforholdene paa Bornholm og Krigsskattens Bestemmelse derefter.

Madsen: Jeg skal tillade mig at gjøre et Par Bemærkninger om det Forslag, der er fremkommet fra Mindretallet i Udvalget, og som gaaer ud paa, at Fordelingen mellem

Communerne af den halve Deel af Krigsskatten skulde skee efter Hartkornet. Jeg er enig med et andet Medlem af Udvalget i, at det ikke er heldigt at bruge Folketallet som Bestatningsnorm, da man saa let vil komme til, at bestatte Armød istedetfor Indtægt, thi det er bekendt, at der paa mange Steder i Landet findes Communer, hvor der er en stor Folkmængde, uden at der er en tilsvarende Indtægt. Saalænge man holder sig til det Contingentsystem, der er fulgt baade i Lovforslaget og i Udvalgets Forslag, og man fritager en Indtægt af 200 Rd. for Bestatning, troer jeg, at man ikke skal tage et saa stort Hensyn til Folkmængden. Jeg vilde ønske, at Forslaget om, at Halvdelen fordeles efter Hartkornet, maatte blive vedtaget nu, men jeg vilde da tillade mig at henvise, at Udvalget vilde tage under Overveielse til tredie Behandling, om det ikke maatte være rigtigt at sammensmelte de andre to Fjerdedele, saaledes at Halvdelen lignedes paa Hartkornet, og Halvdelen fordeles efter Amtsraadets Skjøn. Vel kan jeg indsee, at der kan være Misligheder ved Fordelingen efter Amtsraadets Skjøn, men jeg troer dog, at naar man skal opgive § 1, Bestatningen efter Hartkorn, saa maa Amtsraadet have en saa vidt Plads som muligt for sit Skjøn. Man maa ikke glemme een Ting, nemlig, at om end Indtægter, der drages fra en Commune, skulle beregnes den Commune til Fordeel, hvorfra de drages, saa bliver der dog een Indtægt tilbage, som ikke kan drages til den Commune, hvorfra den svares, og det er den Indtægt, der svares til en anden Commune i Form af Renter. Det er ikke kommen saa vidt endnu, at man tør sige, at den Indtægt, der drages fra en Commune til en anden Commune i Form af Renter, skal svares til den Commune, hvorfra Indtægten drages, og saalænge man ikke kan komme dertil, troer jeg, at man maa overlade til Amtsraadets Skjøn at fordele Halvdelen. Det vil ikke være vanskeligt for Amtsraadet, før det begynder Fordelingen, at indsamle alle de Oplysninger, der kunne bringes tilveie, om, hvilke Communer der have store Prioriteter at svare til Creditorer, der ere bosatte i andre Communer, og hvilke Communer der have sine fleste Creditorer boende indenfor deres